Uppdragsöverenskommelse regional folkbildningsverksamhet / Bildningsförbundet Östergötland

Uppdragsperiod: 2024-2025

Diarienr: RÖ 2023-13482

Region Östergötland

UPPDRAGSBESKRIVNING

Bakgrund och utgångspunkter

Folkbildningens nationella mål

Ett grundläggande skäl för samhällets stöd till folkbildningen är att den bidrar till en demokratisk utveckling av samhället. Målet för den statliga folkbildningspolitiken formuleras som: ”Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället”.

Riksdagen har beslutat att statens syfte med stödet till folkbildningen är att:

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället och
- Bidra till att bredda intresset för att öka delaktigheten i kulturlivet.

Utvecklingsstrategi för Östergötland

Region Östergötlands utvecklingsstrategi är den samlade strategin för Östergötlands utveckling fram till 2040. Det långsiktiga målet *Goda livsvillkor i Östergötland* beskrivs utifrån de tre hållbarhetsdimensionerna i delmål: *Ett inkluderande Östergötland, Ett innovativt och attraktivt Östergötland* och *Ett grönare Östergötland*. Sex strategiska områden prioriteras för att nå målbilden till 2040. Gemensamt för dessa områden är att de är långsiktigt strategiskt viktiga för Östergötlands utveckling och de kräver samverkan och gemensamma insatser för att nå en hållbar utveckling.

Folkbildningen kan bidra specifikt inom följande prioriterade delområden:

- **Digital delaktighet.** Alla ska ha möjlighet att ta del av, och använda digital information och digitala tjänster, oavsett bakgrund, boendeplats, funktionsförmåga och ålder.
- **Cirkulär ekonomi.** Omställningen till en cirkulär ekonomi ska bidra till att ställa om till hållbar produktion, konsumtion och affärsmodeller, samt giftfria och cirkulära materialkretslopp.
- **Livslångt lärande.** Livslångt lärande är en förutsättning för att individer ska kunna utvecklas och delta i samhällslivet och vara attraktiva på en föränderlig arbetsmarknad.
- **Säkra ett starkt kulturliv.** Kultur binder samman Östergötland socialt genom möten och bildning. Deltagandet behöver breddas och tillgängligheten av kultur i hela Östergötland behöver öka.
- **Främja tillgången till kompetens.** Ett utbildningsutbud som matchar arbetsmarknadens behov är centralt för en fungerande kompetensförsörjning.

Kulturplan för Östergötland 2024-2027

Region Östergötlands kulturpolitiska strategier anges i Region Östergötlands Kulturplan 2024-2027. Folkbildningens uppdrag knyter an till de strategiska prioriteringar som anges i kulturplanen.

- Breddat deltagande och ökad spridning
- Konstnärlig utveckling och ökad kvalitet
- Ta tillvara kulturens kraft och värden i samhällsutvecklingen

I kulturplanen beskrivs folkbildningens roll inom kulturområdet:

Kontinuerlig utveckling, lärande och bildning är viktigt för ett levande samhälle. Utvecklas invånarna, utvecklas samhället. Kulturen är en plats för bildning och lärande. Civilsamhället tar stort ansvar för att ge människor möjligheter att växa i och genom kulturen. Folkbildningen är en av de riktigt stora kulturbärarna och den ger människor möjlighet att prova på och utveckla skapande inom de olika konstarterna.

Folkbildningen är med och skapar lust och återväxt inom de konstnärliga uttrycken, och den ger människor möjligheter att skapa och uppleva kultur på många olika arenor. Region Östergötland är mån om folkbildningen och civilsamhällets övriga kulturaktörer. De gör avgörande insatser för kulturlivet i Östergötland. Genom en överenskommelse, sluten 2018, samverkar Region Östergötland med civilsamhället för ökad öppenhet och insyn. Samarbetet ger större medborgarinflytande och ökad mångfald. Arbetet med att fördjupa relationer och samverkan inom överenskommelsen är viktigt framöver.

Under perioden vill Region Östergötland:

- Fortsätta föra dialog med Bildningsförbundet Östergötland i samarbetet för livslångt lärande och för utveckling på kulturens område.

Regional folkbildningsverksamhet

Allmänt om uppdragstagaren

Bildningsförbundet Östergötland är ett regionalt samarbetsorgan för folkbildningen i Östergötland. Medlemmar är studieförbundens regionala organisationer och folkhögskolorna i länet. Bildningsförbundet ska arbeta med folkbildningens gemensamma utvecklingsfrågor och stärka de folkbildningsorganisationer som är verksamma i Östergötland. De centrala arbetsuppgifterna är samråd och samverkan för att folkbildningens roll som resurs i samhället ska utvecklas och stärkas, samt information och opinionsbildning. Bildningsförbundet fördelar också de regionala anslagen till studieförbunden, och redovisar till Region Östergötland hur dessa har använts och hur de har bidragit till att förbättra förutsättningarna för folkbildningsverksamheten i Östergötland.

Syftet med det regionala anslaget till studieförbunden är att:

- Bidra till att varje studieförbund på regional nivå kan hålla samman sin verksamhet i Östergötland, t.ex. genom att samordna vissa funktioner och öka möjligheterna att erbjuda befolkningen i alla regionens kommuner att delta.
- Ge studieförbundet resurser att utbilda och fortbilda personal och funktionärer i de egna organisationerna och i medlemsföreningarna.

- Stimulera studieförbunden att arbeta med verksamhetsutveckling för att bättre möta efterfrågan och behov.
- Skapa en plattform för samverkan mellan studieförbund och folkhögskolor för att göra folkbildningen ännu mera angelägen för människor och samhälle i framtiden.

Regionalt uppdrag

Bildningsförbundet är den gemensamma arenan för folkbildningens aktörer i Östergötland. Med den kunskap man har om folkbildningens möjligheter att bidra till utvecklingen i Östergötland som grund får Bildningsförbundet ansvaret att hantera de medel som finns för utveckling av folkbildningsverksamheten samt att fördela anslaget till studieförbundens regionala verksamhet.

- Fördela anslaget till studieförbundens regionala verksamhet. Fördelningen sker enligt nedanstående.
- Vara en av civilsamhällets gemensamma mötesplatser med speciellt ansvar för bildning, kultur och social hållbarhet.
- Bidra till kunskapsbildning och metodutveckling.

Bildningsförbundet Östergötland har undertecknat överenskommelsen om regional samverkan mellan Region Östergötland och idéburen sektor i Östergötland och deltar i arbetet.

Region Östergötland preciserar uppdrag inom olika områden till Bildningsförbundet. Uppdragen utgår ifrån de nationella målen för folkbildningen och aktuella regionala strategier. Särskilda aktiviteter inom varje område för aktuell period formuleras i samarbete med Bildningsförbundet. Aktiviteterna inbegriper både interna och externa insatser. Under perioden ska externa insatserna i samverkan med kommuner prioriteras.

För perioden 2024 - 2025 har överenskommits om följande fokusområden:

- **Samverkan -** Bidra till samverkan mellan civilsamhällets organisationer i syfte att genomföra gemensamma insatser för att nå en hållbar utveckling, enligt den samlade strategin för Östergötland fram till 2040, i syfte öka civilsamhällets delaktighet i genomförandet av strategin.
- **Samordning -** Bidra till samordning kring utarbetandet av nya villkor och riktlinjer för bidrag till studieförbunden. Under perioden kommer de statliga bidragen till folkbildningen i stort att genomgå en omfattande förändring. Kommunala och regionala bidragsregler och uppföljning kan komma att behöva harmoniseras med det statliga.
    - *Särskild aktivitet:* Tillsammans med Region Östergötland se över riktlinjer och uppföljning för regionala bidrag i syfte att anpassa dessa med nya statliga villkor, samt utgöra ett stöd för kommuner i utformandet av kommunala riktlinjer.
- **Bildning och utbildning** - Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
    - *Särskild aktivitet:* Utveckla samverkan med parter inom kompetensförsörjning

och arbetsmarknad kring folkhögskolornas och studieförbundens roll på området.

- **Kultur** - Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

    - *Särskild aktivitet:* Genom samverkan delta i insatser kopplade till strategier i Kulturplan 2024 - 2027.

Planering och prioritering

Bildningsförbundet ska årligen ta fram en verksamhetsplan (som inkluderar handlingsplan för insatser kopplade till kulturplanen) där det framgår hur man avser arbeta med uppdraget och de särskilda aktiviteterna. Verksamhetsplanen ska lämnas till Region Östergötland i god tid före beslut tas om anslagsnivån för kommande år.

Rapportering och uppföljning

Uppdragstagaren svarar för att den regionala verksamhet som bedrivits redovisas till Region Östergötland. Bildningsförbundet ska årligen redovisa verksamheten i verksamhetsberättelsen. I denna ska man redogöra för viktiga händelser, det ekonomiska resultatet, horisontella mål och programverksamhetens innehåll relaterat till det regionala uppdraget. Där bör även framgå hur man arbetat med de särskilda aktiviteterna.

De gemensamma utvecklingsinsatser som Bildningsförbundet Östergötland genomför ska redovisas på samma sätt som utvecklingsanslaget, men det ska ännu tydligare framgå vilket syftet har varit och vilka resultaten har blivit.

Årligen sker minst en protokollförd dialog mellan Bildningsförbundet och Region Östergötland med utgångspunkt från verksamhetsplan och verksamhetsberättelse. Vid detta tillfälle ska även särskilda aktiviteter redovisas.

Uppföljning av studieförbundens verksamhet

De studieförbund som får del av det regionala anslaget ska lämna en redovisning, som visar hur resurserna har använts. Det ska tydligt framgå i redovisningen att anslaget har använts till verksamhet i Östergötland och att de aktiviteter som genomförts har ägt rum i Östergötland.

Studieförbunden redovisar hur man arbetat med den regionala basadministrationen, utbildnings- och utvecklingsinsatser som genomförts för personal och funktionärer.

Till regionutvecklingsnämnden ska samtliga studieförbund som erhåller del av det regionala anslaget, utöver redovisningen av hur resurserna använts, också årligen lämna in av årsmöte behandlad verksamhetsberättelse och revisionsberättelse från godkänd eller auktoriserad revisor.

Finansiering

Uppdragstagarens verksamhet finansieras med offentliga medel. Region Östergötland avsätter årligen ett anslag till den regionala folkbildningsverksamheten. Uppdragets finansiering beslutas av Region Östergötlands fullmäktige.

Bidraget består av tre delar:

Studieförbunden

80 % av anslaget fördelas av Bildningsförbundet mellan de studieförbund som är godkända av Folkbildningsrådet och som har verksamhet i flertalet av kommunerna (som regel minst 7, men tillfälliga undantag kan medges) i Östergötland. Bidragen till studieförbunden ska användas till en regional basadministration, till utbildnings- och utvecklingsinsatser för personal och funktionärer och till utvecklingsprojekt, som bidrar till att stärka studieförbundets position och ökar kvaliteten i verksamheten.

Beslut om hur anslaget till studieförbunden ska fördelas fattas gemensamt av dessa genom Östergötlands Bildningsförbunds styrelse. Besluten ska grunda sig på underlag från varje studieförbund, som gör det möjligt att redovisa vad man har gjort, hur mycket pengar man har använt och hur det har gått.

Gemensamma insatser utvecklingsinsatser

15 % av anslaget är avsett för gemensamma insatser för Bildningsförbundets medlemsorganisationer som bidrar till att stärka folkbildningens position i samhället och ökar befolkningens intresse för verksamheten. När det gäller den del av anslaget som är till för gemensamma utvecklingsinsatser bör ett samrådsförfarande ske med Region Östergötland. Projekt och satsningar som finansieras på detta sätt ska tydligt definieras och beskrivas innan de startar och redovisas efteråt.

Bildningsförbundets administration och verksamhet

5 % av anslaget får användas till finansiering av Bildningsförbundets gemensamma administration och verksamhet, under förutsättning att studieförbunden och folkhögskolorna själva bidrar med medlemsavgift. Finansieringen av detta uppdrag bör framgå i den ekonomiska redovisningen och ligga i paritet med Regionens anslag.

Anslag för det regionala uppdraget utbetalas till uppdragstagaren i särskild ordning efter överenskommelse mellan uppdragstagaren och Region Östergötland.

För Region Östergötland

Datum	Datum

Överenskommelsen dateras och signeras digitalt

Per Larsson ordförande Regionutvecklingsnämnden	Richard Widén Regionutvecklingsdirektör

För Bildningsförbundet Östergötland

Datum	Datum

Överenskommelsen dateras och signeras digitalt

Gunilla Solveigsdotter Ottosson ordförande Bildningsförbundet Östergötland	Peter Frejhagen kanslichef Bildningsförbundet Östergötland

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med Region Östergötlands underskriftstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Underskrift 1

Namn: Peter Frejhagen
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Organisation: Bildningsförbundet Östergötland
Befattning: Kanslichef
Datum och tid: 2024-02-14 15:40:33 GMT+01:00
Transaktions-ID: d51b2a39c7d74d5aa88fa2de418a0b0e

Underskrift 2

Namn: GUNILLA SOLVEIGSDOTTER OTTOSSON
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Organisation: Bildningsförbundet Östergötland
Befattning: Ordförande
Datum och tid: 2024-02-14 17:26:25 GMT+01:00
Transaktions-ID: 26364027642d45c9a1b5ed965e79ed8b

Underskrift 3

Namn: Richard Widén
Identifieringsmetod: SITHS eID
Organisation: Region Östergötland
Befattning: Regionutvecklingsdirektör
Datum och tid: 2024-02-16 09:33:49 GMT+01:00
Transaktions-ID: ebd6763b058f4ef380a90f0e37de1181

Underskrift 4

Namn: Per Larsson
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2024-02-16 09:45:12 GMT+01:00
Transaktions-ID: 0b05c71a40024de0b653fa48f7559293